

Winnaar Victoriefonds Oeuvreprijs Hans Man in 't Veld: een keihard werkend zondagskind

Hans Man in 't Veld.

© Foto Erna Faust

Marjolein Elfring

12/09/2019 om 17:00

Niet behept met enige opleiding -de toneelschool was bij hem thuis vroeger niet im frase- rolde Hans Man in 't Veld (73) uit Bergen aan Zee ruim vijftig jaar lang van de ene theaterbaan in de andere. „Ik heb altijd kunnen doen wat ik leuk vind, maar ik heb ook heel veel geluk gehad.”

Als klein jongetje al was Hans Man in 't Veld (Vlaardingen, 1945) na schooltijd met vriendjes bij de verkleedkist te vinden; theatertje spelen. „Ik heb altijd iets met theater gewild.” De toneelschool werd het niet, maar hij mocht rond zijn achttiende wel aan de slag als jongste bediende van de Stadsschouwburg in Haarlem, waar hij vanaf zijn twaalfde met zijn moeder woonde. „Dat voelde als thuiskomen, ik hoorde daar.”

Hij heeft er veel geleerd, vertelt hij. „Er was toen een heel inspirerende schouwburgdirecteur. Hij wilde dat ik 's avonds voorstellingen ging kijken en dan moest ik hem de volgende ochtend, voor ik aan het werk ging, vertellen wat ik ervan vond. Dat was voor mij een heel leerzame training.”

Lees ook: [Victoriefonds Oeuvreprijs voor theatermaker Hans Man in 't Veld](#)

Toneelschuur

In de Stadsschouwburg leerde hij zijn latere levenspartner Jan van Galen kennen, met wie hij -'we waren begin twintig'- de Toneelschuur oprichtte. Niet lang daarna volgde het Werkteater, waar hij samenwerkte met onder anderen Peter Faber en Frank Groothof.

Met Peter Faber in de film 'Alle dagen feest' (1976).

Hij is het levende bewijs dat je heel ver kunt komen met slechts ambitie en talent als bagage, want alles heeft hij zichzelf moeten leren. „Tot een paar jaar geleden heb ik lesgegeven aan de Toneelschool in Amsterdam, aan leerlingen die wel het geluk hadden daar hun opleiding te mogen volgen. Mijn leerscholen waren de schouwburgdirecteur, de Toneelschuur en het Werkteater. Blijkbaar wel goede leerscholen, want ik heb altijd kunnen doen wat ik leuk vind en ben van de ene baan in de andere gerold.” Als acteur, maar ook als regisseur, artistiek leider en theaterdocent. „Spelen is leuk, maar ik ben geen speelbeest. Laat mij maar voorwaarden scheppen, zorgen dat de voorstelling er komt.”

Met Shireen Strooker in 'Dikke vingers' (1983).

Theaterdirecteur

Hij rolde niet alleen in Nederland van de ene theaterklus in de volgende toneelbaan. Hij schopte het zelfs tot theaterdirecteur in Duitsland; hij was vijf jaar intendant van het theatercomplex in Hamburg. En hij was eveneens vijf jaar -'die gelimiteerde tijd was fijn, ik werkte ergens naartoe'- artistiek leider van Tryater, dat Friestalig theater maakt. „Fries is een heel mooie taal als het mooi gesproken wordt, maar wel veel moeilijker dan Duits”, zegt hij lachend.

Een collega introduceerde hem in het Egyptische Caïro, waar hij een aantal weken mocht lesgeven. „Daar heb ik goede herinneringen aan. Ik werd opgevangen door Egyptische studenten, die me naar het hotel brachten en - na mijn middagslaapje- meenamen naar een restaurant, dat zij hadden uitgekozen omdat ze daar ongestraft een biertje konden drinken. Ze namen me mee naar musea op momenten dat er geen sterveling liep en pakten snel een andere route als op het Tahrirplein het oproer kraaide.”

Tijdens zijn hele carrière was daar altijd Anton Tsjechov. „Je kunt Tsjechov zien als rode draad in mijn leven, maar vooral als mijn grote inspirator. Tsjechov is kijken naar goed geschreven alledaagsheid. Als je al zijn stukken achter elkaar zou leggen, heb je een zeer goed geschreven soapserie. Ik zou

Tsjechov zo op mijn eigen leven kunnen leggen. En zijn stukken zijn geweldig om mee te werken. Bij het Werkteater schreven we onze voorstellingen zelf, maar als we eens geen zin of energie hadden, was Tsjechov altijd dichtbij.”

Ook zijn eerste locatietheatervoorstelling was van Tsjechov: 'De Meeuw' in 2001 in Bergen aan Zee. En in 2016 regisseerde hij 'De drie zusters' tijdens Karavaan Festival, ook in de Bergense duinen. „Locatietheater is een mooi antwoord op alle bezuinigingen. Je hebt geen dure zaal nodig; zoek een mooie plek en speel daar.”

'Bleekneusjes'

Zo'n mooie plek had hij ook voor het veelgeprezen 'Bleekneusjes': Huize Glory en de omliggende duinen in Bergen aan Zee, waar het publiek werd meegenomen langs diverse plekken. „Een moeilijk stuk” vertelt hij. „Het bestond uit verschillende verhalen van twee tekstdschrijvers, Adriaan van Dis en Marlies Bosmans. En we hadden niet het houvast van bijvoorbeeld Tsjechov. Maar het werd een fantastische voorstelling en de samenwerking met de jongeren van Artiance was heel bijzonder. Hen lesgeven was een van de leukste dingen die ik ooit heb gedaan. Ze bleken bijvoorbeeld ineens prachtig te kunnen zingen en dus kwam er in de voorstelling plots een koor van twintig mensen uit een duinpan tevoorschijn. En zij kwamen zelf op het idee brieven van bleekneusjes voor te lezen als het publiek door de donkere laantjes liep. Een soort levende podcast, prachtig.”

De voorstelling 'Bleekneusjes' in de duinen bij Huize Glory.

Tot dusver zijn mooiste voorstelling, zegt hij. „Maar dat vind je altijd van je laatste.” Hij heeft nog het een en ander in het verschiet. „Ik ga volgend jaar lesgeven in Wenen en ik ben bezig met nieuwe voorstellingen.”

Surinaams jongetje

Eerder maakte hij een gedichtenvoorstelling met acteur Kenneth Herdigein (hoofdpersoon in 'Mandela' en momenteel te zien met Anne Wil Blankers in 'Driving miss Daisy'). „Nu maken we een stuk over Kenneths leven. Over hoe hij het schopte van Surinaams jongetje dat naar Nederland kwam, tot gerespecteerd acteur.”

Met Kenneth Herdigein en Lienneke Leroux in 1995.

En er staat opnieuw Tsjechov op het menu. „Voor Karavaan 2020 ga ik aan de slag met een nieuwe bewerking van 'De Kersentuin'. Met onder anderen Guido Kleene met wie ik al samenwerkte in 'De Meeuw'. Hij woont nu in Burundi, maar komt op mijn verzoek terug. We gaan samen regisseren. Ik werk graag met jonge regisseurs. Omdat ik iets door te geven heb, maar ook omdat de groepen en locaties vaak groot zijn.” Lachend: „Ik blijf rustig zitten en mijn jonge mederegisseur mag het duin op rennen om aanwijzingen te geven.”

Met Guido Kleene in 'Zoals de amoebe naar het licht straalt' (1999).

Plaats van handeling is Driehuizen, waar hij voor hij vorig jaar naar Bergen aan Zee verhuisde, 36 jaar heeft gewoond. „Ik ben verknocht aan Driehuizen. Bergen aan Zee was onze lievelingsstrandplek. Nu is het omgekeerd en gaan we vaak naar Driehuizen. Ik neem het publiek graag mee naar mijn lievelingsdorp.”

Dat hij de Victoriefonds Oeuvreprijs krijgt, brengt hem bijna in verlegenheid. „Ik voel me zeer vereerd. Ik heb mijn hele leven keihard gewerkt, maar ik heb vooral ook heel veel geluk gehad. Een theaterzondagskind, ja, zo zou je me wel kunnen noemen.”